

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Tauta ir jos reikalai yra mūsų visų reikalai. Remkime tautiškąją spaudą ir jos veikimą. Būkime jos dalininkais.

LII. METAI. 233 (524) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., SPALIŲ-OCTOBER 10 D.

New York Public Library 470 Fifth Ave. 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Komunistų džiaugsmas Nepamatuotas skundas Negudri gudrybė

S. E. VITAITIS

Brooklyno komunistų laikraštis labai džiaugiasi, kad jo redaktoriui p. Mizarai teko kalbėti nuo vienu pagrindu su Amerikos redaktorium p. Laučka. "Jiedu nesipešė, nesibaras, pasakė konstruktyves, geras prakalbas", džiaugiasi komunistai ir pasigiria:

"Ponas Laučka pripažino komunistus žmonėmis, norinčiais valgyti, apsirengti, smagiai, gražiai gyventi — lygiai taip, kaip katalikai. Patarė visiems tais dalykais bendrai rūpintis".

Vadinasi, komunistai nežinojo, kad jie yra žmonėmis, norinčiais valgyti ir gražiai gyventi, kol p. Laučka jų tokius nepažino. Iš tikro yra kuo džiaugtis.

Komunistai gavę tokį netikėtą pripažinimą, stato reikala vimus p. Laučkai. Jie reikalauja, kad katalikų redaktorių privertų savo skaitytojus suėiti į bendrą frontą su komunistais. Esą, komunistai ir katalikai gali tam tikrais klausimais susikalbėti ir bendrai veikti.

Kažin, ar Amerikos redaktorių išpildys komunistų reikalavimą ir stiprins jo pradėtą bendrą frontą su komunistais? Tikra tiesa, kad tam tikrais klausimais komunistų ir katalikų redaktoriai puikiai susikalba. Ypatinai prieš VIENYBĖ ir visą tautinį veikimą jie labai stiprų frontą sudaro.

Waterburietis p. Matas Bostono socialistų laikraštyje skundžiasi, kad VIENYBĖ jį šmeižus už tai, kad jis sugrįžęs iš Lietuvos radikalų spaudoje paskelbęs kaip jam Lietuva išrodo. Tur būt mūsų prietelius sapnavo, kad jis mūsų dienraščiui skiltyse buvo šmeižiamas.

VIENYBĖS bendradarbiai tiek analizavo p. Mato šmeižtus prieš Lietuvą. Nejaugi yra šmeižimu pasakyti tai, ką pats p. Matas paskelbė savo bendraminčių spaudoje? Taip pat lygiai negalima skaityti šmeižtų kitų Lietuvą lankusių Amerikos lietuvių nuomones, kurios p. Mato pasakas į dulkes sumušė.

Taigi visai bereikalingai p. Matas skundžiasi kokiais ten šmeižtais VIENYBĖJE.

Pats p. Matas visokių nesąmonių apie Lietuvą pripasakoję, tai liudija ir jo aukščiau minėtoji tiradoj kartojamos nesąmonės. Jis, pavyzdžiui, kaltina Lietuvos vyriausybę, kad Lietuvos ūkininkai permažas kainas gauna už savo ūkio produktus.

Matoma, jis nepajėgia suprasti net to, kad Lietuvos vyriausybė negali įsakyti tarptautinei rinkai pakelti kainas ūkio gaminių, kuriuos Lietuvos ūkininkai parduoda. Bet žmogelis kalba ir tiek.

Be p. Matas nusiskundimu nepasitenkina. Jis sugalvoja gudrybę savo nesąmones apie Lietuvą pateisinti. Esą tegul VIENYBĖ duoda tūkstantį dolerių, o jis paskiria komisiją, kuri važiuos ištirti Lietuvos gyvenimo ir raportuos Amerikos lietuviams, ar jis tiesa apie Lietuvos būklę sakęs, ar ne. Labai negudri gudrybė.

HULL PERSPEJA ITALIJĄ NESKRIAUSTI AMERIKOS ŽYDŲ

WASHINGTONAS. — Valsybės departamentas viešai pranešė, savo pasiūstą notą Italijos premjerui Benito Mussoliniui, kurioje sekretorius Hull perspėja, kad Amerikoje gyvena daug Italijos piliečių, kuriuos persekioti Amerika galinti pradėti, jei Mussolinis pradės persekioti Amerikos žydus, kurių šiuo metu Italijoje yra apie 200.

Šią notą Italijos užsienio reikalų ministeriui kauntui Ciano, perdavė Amerikos ambasadorius Wm. Phillis.

VOKIETIJOS KARIUOMENĖ UŽĖMĖ ČEKŲ "MAGINOT LINIJĄ"

ASCHEIN. — Vokietijos kariuomenė užėmė paskutinę Sudečių teritorijos dalį, kurią jiems paskyrė didžiosios valstybės Miuncheno konferencijos metu. Ketvirtąją ir paskutinę teritorijos dalį užimdami vokiečių kareiviai džiaugėsi ir sūkavo Hitlerio vardą.

Si ketvirtoji Sudečių teritorijos dalis buvo stipriausia Čekoslovakijos pasienio apsauga. Šią dalį jie vadindavo Čekoslovakijos "Meginot Linija". Kai kurie karo ekspertai pripažino, kad šis buvęs Čekoslovakijos apsaugos tinklas yra geresnis už garsiąją Prancūzijos pasienio apsaugą.

Viena iš stipriausių pasaulio pasienio apsaugos linijų, buvo paimita lengviausiu būdu, todėl kariuomenė ir džiūgauja.

Vokietija skolins Turkijai pinigų

ANKARA. — Vokietija paibaigė tarpusavio derybas su Turkija, kuriose buvo svarstoma paskolos klausimas. Po ilgų derybų Vokietija nutarė paskolinti Turkijai 65 milijonų dolerių paskolą, kuri bus vartojama ginklavimuisi ir industrijos pakėlimui.

Kada Vokietija susitvarkė su Anglija ir Prancūzija, jai reikia talkininko rytuose. Tokį talkininką rytinėse Europos valstybėse Hitleris iki šiol turėjo Turkiją su kuria dabar dar labiau sustiprino ryšius.

Kas skiria komisijas, tas ir komisijų veiklos išlaidas apmoka. Jei p. Matui svarbu jo šmeižtus prieš Lietuvą pateisinti, tai tegul pats komisiją siūnčia ir jos lėšas apmoka. Ką bendro VIENYBĖ turi su jo šmeižtais ir jo komisija?

VIENYBĖI jokios komisijos nereikalingos Lietuvos būklei tirti. Šimtai Amerikos lietuvių šią vasarą lankėsi Lietuvoje ir tą baisenybę nematė, kurias p. Matas skelbia. Pagaliau, VIENYBĖS žmonės žino, kad Lietuvoje yra taisytinų dalykų. Tą faktą pripažįsta ir dabartinės Lietuvos vyriausybės žmonės.

Bet gi niekas negali tikėti absurdui, kad Lietuvoje nieko gera nėra, kad viskas kuo blogiausiai. Jei kiti Amerikos lietuviai tų blogybių Lietuvoje nematė, kurias p. Matas įsivaizdino pro partinius akinius, j Lietuvos gyvenimą žiūrėdamas, tai ne mūsų kaltė.

Nerimta kabinėtis prie VIENYBĖS vien dėlto, kad rimti lietuviai netiki socialistų pasakoms apie Lietuvą.

Cekoslovakija mažėja. — Tamsiosios žemėlapyje vietos parodo, kurias Čekoslovakijos teritorijos dalis Vokietija gavo. Šviesesnės vietos yra tos, kuriose netrukus bus laikomas plebiscitas, kurį prižiūrės tarptautinė komisija.

Organizacija kovai su šnipais

HYDE PARK, N. Y. — Prezidentas Rooseveltas paskelbė, kad yra ruošiamas projektas suorganizuoti naują organizaciją, kurios tikslas bus kova su visokiais vidujiniais ir išlaukiniais valstybės priešais ir šnipais.

Kongresas bus prašomas paskirti stambi sumą pinigų šiai organizacijai paruošti. Jos nariai bus apmokami šnipų sekimo ir jų darbas bus išvalyti iš Amerikos šnipus.

Ipatinai daug šnipų yra susispietę apie jūrų laivyno departamentą ir visas jūrų laivyno bazines. Prezidentas paskelbė, kad padėtis yra pavojinga ir kova su šnipais turi būti paskelbta greitai ir turi būti kovojama tiksliai ir sistematiškai.

Dir. Pečiulionis pramonės reikalais išvyko į Angliją ir Ameriką

KAUNAS. — Amerikos Lietuvių Akcinės Bendrovės direktorius M. Pečiulionis, ryšium su bendrovės dirbtuvių reorganizavimu, išvyko į Angliją ir Ameriką.

Japonai bombarduoja Pietinę Kiniją

HONG KONG. — Japonijos karo aviacija pradėjo dažnai ruošti stiprius oro puolimus pietinėje Kinijoje. Šiomis dienomis jie ketiolika kartų bombardavo Kwangtung provinciją ir dalį Kwangsi provincijos. Jų kariuomenės stabas praneša kad oro puolimuose dalyvauja 80 lėktuvų, kurie suskirstyti į grupes iš dešimties ar daugiau lėktuvų.

Svarbiausi puolimo tikslai yra sugadinti geležinkelio linijas, bet lakūnai neatsisako apmėtyti bombomis ir ramius miestų gyventojus dažnai padarydai nekaltiems žmonėms daug žalos.

BUSIA NAUJAS JAPONIJOS ATSTOVAS

KAUNAS. — Patiriama, kad Japonija Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms paskiriant naują pasiuntinį, o dabartinis pasiuntinys ministras Sakuma gausiąs naują paskyrimą.

Netrukus numatomas paskirti karo atstovus Lietuvai iš Vokietijos, kuris reziduos Kaune. Juo minimas neseniai lankėsis Kaune vokiečių armijos pulkininkas Justas.

AMERIKIETĖ TURISTĖ SUŽAVĖTA LIETUVA

KAUNAS. — Amerikietė Winthrop apkeliavusi automobiliu visą Lietuvą padarydama apie 1,000 km. lėktuvu išskrido į Paryžių. Keliautoja prieš išvykdama pareiškė padėkoti Turizmo Draugijai už parūpinimą automobiliu ir sudarymą kelionės plano. Malonu pabrėžti, kad Lietuva keliautojai padarė labai didelį įspūdį. Ji pareiškė, kad kitą vasarą atvyks į Lietuvą su šeima praleisti vasaros atostogų. Savo įspūdžius keliautoja rašo į didelį tiražą šiaurės Amerikos žurnalą "The Travel".

Kauno gimnazisto romanas su Hollywoodo žvaigždė

KAUNAS. — Dabar taip išgarsėjusi filmų artistė šešiolikmetė Diana Durbin iš visų pusių gauna daugybę laiškų. Laiškašiai neseniai rašė, kad vieno amerikos fermerio sūnus parašęs jai laišką net iš 1,000 puslapių. Bet Diana Durbin sužavėjo ne tik Amerikos fermerio sūnus, bet ir vienas Kauno gimnazistas, matęs ją filmoje "Jų simtas, o aš viena" ir taip pat nutarė parašyti artistei laišką, kuriame prisipažino meilėje. Jo laiškas, pasirodo, ne tik pasiekė dievinamąją, bet jos garbintojas net gavo atsakymą su fotografija ir jos autografu. Tik aistringam garbintojui Hollywoodo žvaigždė mandagiai pataria pirmiau praprašavimas neišsipildė, nes baigti mokslą, o paskiau galvoti apie Hollywoodą ir meilę.

Sveikina. — Anglijos p. remjero žmona Chamberlainienė, kuri yra labai populiari visoje Anglijoje. Pateikė matome minią žmonių, kurie ją sveikina jos vyriausybės laimėjimo parlamente proga.

SUDETŲ VOKIEČIAI BEGAMI HITLERI, APRDRAŠKĖ JU VEIDA

Užimta paskutinė Sudečių teritorijos dalis

BERLYNAS. — Vokietijos kancleris Hitleris važinėdamas po užimamas Čekoslovakijos teritorijas yra minčių sveikinamas triukšmingai. Jam važiuojant automobiliu, gyventojai meta gėles iš namų langų. Perėitą dieną Hitleriui važiuojant per Krnov miestelį, jo garbintojams metant gėles iš namų langų, buvo truputį sužeistas į veidą. Rožių spygliai apdraskė jam veidą.

Sužeidus kanclerį, išleistas įsakymas, kad ir mažiausias gėlių bukietas negalima rankoje turėti, kad Hitleris važiuoja gatve. Už nesilaikymą šio įsakymo bus baudžiama.

Šeštadienį Hitleris baigė Sudečių teritorijos vizitavimą ir sekmadinę jis atidarė naują teatrą Saarbrueckene.

Vokietija paleido 150 Čekoslovakijos piliečių, kurie buvo laikomi koncentracijos stovyklose už priešvalstybinį veikimą. Jie buvo sumiti prieš Miuncheno konferenciją. Čekoslovakija jau seniai paliovavo savo kalėjimuose laikomus Vokietijos politinius kalinius.

LIETUVOS ORINIS SUSISIEKIMAS PERTRAUKTAS

KAUNAS. — Siemet buvo įvesta pirmoji orinio susisiekim linija tarp Kauno ir Palangos. Tas susisiekimas turėtų būti tarp Kauno ir Klaipėdos, bet tuo tarpu Klaipėdoje nebuvo įrengtas aerodromas. Orinis susisiekimas laikinai naudojosi Palangos kariška aerodromu.

Dabar, kai pajūris ištuštėjo, vasarotojai išsivaižinėjo, orinis susisiekimas tarp Kauno ir Palangos pertrauktas iki pavasario. Pavasarį bus vėl oro linija atidaryta, jau tarp Kauno ir Klaipėdos, nes patirta, kad daugumos keleivių lėktuvais naudojasi susisiekimui tarp šių miestų.

Vilniuje atidaryta vadinamoji šiaurės mūgė. Lenkų spaudoje buvo rašyta, kad šio mūgėje dalyvaus ir kai kurie Lietuvos firmos, tačiau tas pranašavimas neišsipildė, nes mūgėje neatstovaujama nė viena lietuviška įmonė.

NEDUODA TAUTYBES PAŽYMEJIMO

VILNIUS. — Jau kelias mėnesius buvo spaudoje rašyta, kaip sunku yra gauti iš lenkų administracijos pažymėjimą apie tautybę, norint savo vaikus leisti į lietuviškas mokyklas. Šiomis dienomis "Aidas" vėl rašo apie tą reikalą.

Vilniaus Lietuvių Labdarybės draugijos kuratorius neseniai išsiuntinėjo visiems šios draugijos bendrabučių auklėtinams užpildyti tam tikrus lapus. Tokį lapą gavo ir Osigiriu vienkiemy vasarojusi mokinė Vlada Kiemešaitė. Norėdama, kad būtų atleista nuo mokesčio už bendrabutį, ji buvo nuejusi Bokštų valsčiaus raštinėn prašyti, kad jai būtų išduotas neturtingumo liudijimas. Tačiau viršaitis pastebėjo, jog ji gali būti mokytiis ir Voložino lenkiškoje mokykloje, vietoje Vilniaus lietuviškosios, ir neturto pažymėjimo nedavė. Tokio pat liudijimo viršaitis nedavė ir kitai mokinėi, Stasei Kiemešaitėi, iš Osigiriu.

Dar birželio mėnesį Vlados Kiemešaitės motina buvo nuejusi Bokštų valsčiaus valdybonai, norėdama gauti pažymėjimą, kad jos dukterė yra lietuvių tautybės. Tačiau viršaitis jai išdavė pažymėjimą, kuriame tautybė buvo pažymėta viasai priešingai.

DVIJU ISIMYLEJUSIU TRAGEDIJA

VILNIUS. — Šiomis dienomis Vilniaus provincijos viename kaime, Kušelionyse, įvyko jaudinanti tragedija. Viena jauna isimylėjusių pora norėjo vesti, tačiau jų tėvai nedavė savo sutikimo toms vedyboms. Matydami, kad juodu greit bus visiškai išskirti, — nutarė kartu nusižudyti. Susiėję sau rankas jiedu krito nuo vieno staigaus kranto į ežerą ir paskendo. Juos krentančius į vandenį matė kažkoks žuvaukostas, bet kol jis prisirydė prie tos vietos — abu jau buvo paskende. Ši tragedija labai sujaudino apylinkės gyventojus, juo labiau, kad abu jaunieji buvę labai geri ir teisingi žmonės.

Vilniaus Lietuvių Vargai

DALINA SVETIMĄ TURTA
Uždarytosios Ūkio Draugijos turtas iki šiol buvo užantspauduotas ir paliktas saugoti buv. tos draugijos skyrių pirmininkams. Dabar kai kur tų lietuvių organizacijų turtą mėginama atiduoti lenkiškom ūkio organizacijoms. Pavz., buv. Erzvieto ratelio pirmininkui Tverčiaus valsčiaus valdyba įsakė saugojamą draugijos turtą (spyruoklines akėčias, plūgą, trijerį, arpa, pievų akėčias, fuktelį ir kitus įrankius) atiduoti švenčionių lenkiškom ūkio organizacijoms.

Svietimo ir kultūrinio veikimo reikalu, kaip Vilniaus lenkų spauda praneša, esą rengiamas platus lenkų vyriausybei memorandumas.
DRAUDIMAS PIRKTI ŽEMĘ — Administracijos palinijo ruože išimtinai teliečia tik lietuvius. Jau esame anksčiau minėję keletą faktų, kada vietos gyventojams lietuviams, kurie nuo mažens verčiasi žemės ūkiu, užkertamas kelias įsigyti daugiau žemės. Iš įvairių nusigyvenusių dvarelių vietos žmonės mieliai norėtų nusipirkti žemės papildinti savo ūkiams, tačiau lenkų karinė vadovybė ir kiti administraciniai organai, grynai politiniais sumetimais, stengiasi ten įgyvendinti išsvetintus lenkus kolonistus ir vietos gyventojams leidimų neduoda. Šiomis dienomis Vilniaus vaivadija nedavė leidimo Katinėnų gyventojui Cernauskiui, kuris buvo užpirkęs žemės iš Mordvinavo dvaro ir didesnę dalį pinigų net sumokėjęs.

SENAS UZDARĖ, NAUJŲ NELEIDŽIA — Švenčionių lietuvių atstovai vaivadijai įteikė užregistruoti naujos švietimo draugijos "Šviesos" statutą ir prašė leisti šiai draugijai veikti, tačiau vaivada šį lietuvių prašymą atmetė ir draugijos steigti neleido. Taip pat neleido įsteigti visos eilės "Kultūros" draugijos skyrių.

VIENYBE

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879
Advertising rates on application

PRENUMERATA	
Brooklyn ir užsienio:	
Metams	\$7.00
Pusį metų	\$3.75
Triems mėnesiams	\$2.00
Vienam mėnesiui	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	\$5.00
Pusį metų	\$2.75
Triems mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75
Visais reikalais adresuokite:	
Lithuanian Press Corporation 93 Grand St., Brooklyn, N. Y.	
A. S. Trečiokas — Prezidentas	
I. Smirtus — Vėdėjas	
S. L. Vaitis — Redaktorius	

KETURI MILIJONAI ŽMONIŲ BE TEVYNES

Nuo anų senųjų laikų, kada Hunai veržėsi Europon, niekad pasaulyje nebuvo tiek daug pabėgėlių ir tremtinių, svetur gyvenančių be savo žemės, kiek jų yra dabar, kai po pastarojo Europos valstybių karo daugybė ramiai gyvenusių žmonių buvo priversti išsiblaškyti po visus pasaulio kampus. Per įastarus du metus surankiotas žinios parodo, kad taip likimo išblaškytu žmonių, svetur gyvenančių be savo žemės ir pilietybės, dabar yra net keturi milijonai. Tokius pabėgėlius ir tremtinius statistikai paskirsto šitaip:

Rusų (prasišalinusių dėl višokių priežasčių) 1,500,000; armėnų ištremtu iš Mažosios Azijos — 350,000; graikų ištremtu iš Turkijos — 1,500,000; tulgarų ištremtu iš Graikijos — 120,000; asirų ištremtu iš Irano — 25,000; žydų pabėgusių iš Vokietijos — 135,000. Be tų yra dar dešimtys tūkstančių ispanų, kurie dėl įvairių priežasčių turėjo iš savo tėvynės pasitraukti ir ieškoti prieglaudės svetimose šalyse. Reikia taip pat mintyje turėti ir daugybę lietuvių, kurie Rusijos valdžios buvo ištremti, kada vokiečiai veržėsi Lietuvoje. Tų lietuvių didesni ir mažesni būreliai šiandien vargsta Azijoje, Afrikoje, Indijoje ir kitur.

Visi tie svetur vargantys išeiviai turi savo liūdnas istorijas, bet liūdniausių turi Rusijos tremtiniai, kurių 14,000 vadovaujant generolui Tolstov, pabėgo bolševikams pasigrobus šalies valdžią. Tie tūkstančiai alkanų, sergančių ir apiplyusių žmonių su savo vadovu keilavo šimtus mylių per Persijos ilankos kalnus, Kaspijos jūrą ir Atlantėmis, kad atsiduotų Anglijos globai. O Anglija tuos išsiuntė dar toliau: į Arabiją, Indiją, Malajiską salą ir Kiniją, kur jiems pradžioje kamšiniu ir pažeminimo gyvenimas.

Kitas Rusijos bėglių etapas skaitlinėje 130,000 žmonių pabėgo pietų pusen prie Juodųjų jūrų ir tik 1920 m. pasiekė Konstantinopolio krantus, o iš ten bėdindami pakriko į Bizertą, Tunisą, Korsiką, Ligiją ir Pietinę Ameriką. Bolševikams paėmus Vladivostoką ir iš ten 1,700 žmonių turėjo bėgti ir vieni jų atsidarė Indijoje, kiti Manilloje ir Filipinų salose. Kiti tūkstančiai Rusijos išeivių prisiglaudė Prancūzijos miestuose, o Paryžiuje yra net išties gatvės apgyventos tik vienais Rusijos pabėgėliais.

Su armėnais iš Mažosios Azijos ištremtais, buvo negeriau. Išvaryti jie į sausus karštus tyrus, kur pusę jų turėjo išmirti nuo bado ir troškulio. Panaši pusė jų turėjo išmirti panaši istorija ir iš Turkijos ištremtų graikų. Turkams padėgus Smirną, 12,000 graikų žuvo gaisre, o kurie nuo gaisro pabėgo, tiems teko mirti badu. Kurie buvo laimingesni ir nuo bado išsisuko, tie dabar vargsta visuose pasaulio kampuose, neturėdami jokių teisių.

V. S. Jokubynas

"Berta". — Paveiksle matome Amerikos didžiulius kulkosvaidžius, kuriuos karo žinovai vadina "Bertomis". Jie yra vieni iš didžiausių kulkosvaidžių pasaulyje.

AISKUS KOMUNISTŲ PASISAKYMAS

Lietuvos komunistų partijos centro komitetas aiškiai pasako, ko komunistai siekia Lietuvoje apsisiaute demokratijos skraiste. Savarūpų įvyksiu rug čjo mėnesio pradžioje Lietuvos savarūpių kongresu. Lietuvos komunistų partija išleido atsisaukimą į savanorius, kviesdama juos talkon "dėl krašto nepriklausomybės apgyrimo".

Visa to atsisaukimo dyasia todyte rodo, kad komunistams rūpi ne Lietuvos nepriklausomybė, bet gynimas, bet įkūrimas sovietų Lietuvoje ir prisijungimas prie sovietų Rusijos. Jie net drįsta savanorius priklaisti, kad jie kovoję prieš "Sovietų Lietuvą parduodami Lietuvą vokiečių okupantams". Esą: "Norė Sovietų Lietuvą ir buvo sąjungti imperialistinių jėgų nugalėta, bet jos kova nusilpino okupantus".

Vadinasi, komunistai "Sovietų Lietuvą" skaito tas raudonųjų rusų gaujas, kurios veržėsi užgrobi Lietuvą ir ją prijungti prie Rusijos. Visi lietuviai žino, kad tik Lietuvos savanorių nežmoniškų pasiūkiojimų tos rusų gaujos buvo išvytos iš Lietuvos. vienok komunistiškai demagogai drįsta mažinti Lietuvos savanorių didį pasiaukojimą tėvynės laisvei, tikrindami, kad "sąjungtos imperialistinės jėgos" nugalėjo Lietuvą užpuolusius bolševikus.

Visas tas Lietuvos komunistų partijos atsisaukimas pametamas vien melais ir demagogija. Būtų per daug žema leistis į smulkmenišką kritiką su tais Lietuvos savanorių niekintojais. Svarbu pažymėti tik pats faktas, kas ištikro komunistams tams rūpi atsiekti Lietuvoje. Jie nori įsteigti "Sovietų Lietuvą" ir su ją pereiti į Stalino globą.

Kadangi Amerikos lietuvių komunistų spauda tą savo vienminčių atsisaukimą perspauosino be jokių pastabų, reikia jį pilnai sutinka su Lietuvos komunistų siekiamu tikslu. O tas tikslas, tai Lietuvos pardavimas Stalinui. Komunistams svarbu po demokratijos priedangą kelti suirutę Lietuvos gyvenime, kad pasėkoje to galėtų bolševikišką diktatūrą įsteigti ir vėliau Lietuvą prijungti prie Rusijos.

Vadinasi, gražion kompanijon pateko tie Amerikos lietuviai, kurie nuėjo talkininkauti komunistams neva už demokratijos atsteigmą Lietuvoje. Tuo tarpu komunistams ne demokratija Lietuvoje rūpi, bet įvedimas sovietų santvarkos, kad galėtų išduoti visus komunistų priešus ir Lietuvą atiduoti Stalino globai.

Ar ilgai dar Amerikos lietuviai duosis komunistams mulkinti ir išnaudoti save Lietuvos pražudymo tikslams? Rodos, kiekvienas pajęgiantis bent kiek protauti lietuvis galėjo aiškiai suprasti, ko siekia komunistai Lietuvoje. Dabar komunistai pilnai aiškiai pasisako savo tikslus. Amerikos lietuviai, laikas suprasti visiems, kad talkininkaudami komunistų užmačioms ruošiate pražūtį Lietuvai!

LENKŲ ŽYGIS PRIEŠ ČEKOSLOVAKIJA

Kai Čekoslovakija atsidūrė Čekoslovakijoje gausiai apdali dideliuose sunkumuose dėl sudėtų vokiečių bruzdėjimų bei reikalavimų, Vokietijos remiamų, ir Lenkija nukreipė iltis Čekoslovakijos linkui. Lenkai pareikalavo prijungti prie Lenkijos Čekoslovakijos valdomą Olsos sritį, kur gyvena apie 100,000 lenkų. Lenkai mėgėjai statistiką falsifikuoti, ir todėl priskaito lenkų Olsos dvi gubai daugiau, negu jų yra. Lenkai paklė prieš Čekoslovakiją lygiai tokia propogandos audra, kokią buvo šių metų kovo mėnesį paklė prieš Lietuvą. Visur buvo ruošiami mitingai, kuriuose puolama Čekoslovakija. Lenkų spauda ir radijas pilni raštų ir kalbų, nukreiptų prieš Čekoslovakiją. Čekoslovakijai stačiai grasinama, karu, jei Olsos lenkai nebus gražinti Lenkijai.

Nieko stebėtino, kad lenkai reikalauja prijungti savo valstybės lenkus, gyvenančius kaimyninėje valstybėje. Bet keista, kad lenkai vis seka vokiečių pėdomis ir vartoja hitlerininkų būdus bei priemones. Svarbiausia, kad lenkai puola valstybę, kuri buvo sukurta Lenkijos pavyzdžiu ir tų pačių tikslų siekiant.

Po didžiojo karo, kai buvo sugriauta Habsburgų imperija Austro-Vengrija ir kai buvo apkarpoma Vokietija, santarvininkai kaip Lenkija, taip ir

VIENYBĖS, KAIP DIENRAŠČIO REIŠMĖ

Jeigu mes šiandien skaitome su malonumu ir įdomumu mūsų gimtąją kalbą, lietuviškos tautinės minties dienrašį, padėka ir pagarbą priklauso pirmiems laikraščio leidimo sumanytojams — pionieriams leidėjams ir dabartiniams redaktoriams ir visam stabui, rėmėjams ir skaitytojams.

VIENYBĖ yra visų Amerikos lietuvių šviesos, dvasios peno ir žinių šaltinis. Be VIENYBĖS mes šiandien nežinotume kas dedasi pasaulyje, politinėse sferose. Kituose laikraščiuose mes randame tik provokančias žinias ir šmeižtus. Aš mintyje turiu tuos jaunuosius, kurie yra atvykę iš Lietuvos. Jiems būtinai yra reikalinga skaityti vieną iš pažangesnių ir rimtų laikraščių ir palaikyti bendradarbiaujant tą spaudą, kuri jaunuoliams suteikia rimtų pedagoginių žinių ir padeda vairuoti gyvenimo kelyje. Neskaitykime geltonosios spaudos, kurioje mes nerasime nieko rimto ir naudingo.

Yra aišku, kad lietuvių bei daugiausia impulso duoda ir palaiko tą dvasią atvykusieji jaunuoliai — lės iš Lietuvos, kurie Amerikoje yra gimę, bet Lietuvoje augę ir lankę žemesnes ar aukštesnes mokyklas. Atvykusieji palaiko tėvų kalbą, papasakoja apie gražiąją Lietuvos gamtą, tiems, kurie jau baigia pamiršti savo tėvų šalį ar gimtąjį kraštą. Tėvynė Lietuva yra verta visų mūsų meilės.

Mūsų jaunųjų privilegija yra kiekvieną arčiau supažindinti su Lietuvos kraštu, gyvenimu. Supažindintu su spauda. Tai mums patarnaus mūsų tautinė spauda. Padarykime ma-lonumą suteikdami žinių mūsų draugams, kurie dar nėra matę Lietuvos, bet tik ją žino iš savo tėvų pasakojimų.

Darosi liūdna ir graudu iš karto atvykus į šią šalį, kuri pagarsinta laimės ir aukso šalimi. Ir kas gį daugiau gali išdukti jauną žmogų iš pesimizmo, jei ne gyvu lietuvišką žodžiu spausdintais laikraščiais. Čia aplinkui svetima kalba, svetima aplinkuma, svetima dvasia. Norėtųsi ištrūkti ir nulėkti į pasiilgtąją šalį iš šios aplinku-

ŽIEŽIRBOS

Bendro fronto spauda sako, kad Lietuvos valdininkai yra fašistai. Tai pati spauda sako, kad Lietuvos valdžia kontroliuoja Amerikos VIENYBĖ. To dėl dabar šitie lietuviškai politiški savanoriai VIENYBĖS redaktoriumi grūmoja, kad jie "išnaikysią" vienybininkus. Žinoma, jei tam tikras įkyrus su tvėrimas turėtų ragus, tai visą pasaulį išbadytų. Tą patį galima pasakyti ir apie raudonus bendrafrontininkus.

VIENYBĖS 208 nr. redaktorius praneša, kad vienas iš Chicago "tautininkų" esąs pasirijęs visus vienybičius "išnaikyti". Tas nebūtų nuostabu, jei kur kitur toki vyrai laisvai galvėtis vaikščiotų. Bet kai Chicagoje, kur yra šv. Kryžiaus ligoninė, toki vyrai palikti be globos, tai reikia pa-peakti Chicago gydytojus...

Dabartinio laiku socializmas yra šerškios spalvos inkuletorius, kuriame išperiami tautiniai, mažesni ir didesni cypliukai — komunistai. Kadangi tų cypliukų priperi, tai paskui tie paukštukai tarp savęs pešais, kai turkliai.

Kadaise Vokietijos vadas sakydavo: "Tik Dievas ir aš, esame šio pasaulio visagaliais valdovais". Kaip matome dabar jau tepasiliko tik vienas tokis "vokiškas valdovas".

Todėl pasauliui štai koks obalsis tepritinka: demokratinų valstybių diplomatai stovėkite, žiūrėkite ir aimanuokite, o despotai diktatoriai veikia ir kaip ant mielių kyla.

Kaip matosi, tai Jadvyga Jogailienė taps pripažinta šventąja todėl, kad buvo ištėkėjusi už lietuvių Jogailos. Vadinasi Jadvygos šventumui pagrindą sudaro lietuvištas.

Kasgi gali būti keistesnio, kaip kad tas, jog lietuviams lenkams sustiprino valstybę, įsteigė moderninio mokslo universitetą, ir pagaliau, Lenkijos karaliene privedė prie Dievo šventųjų būrio. Na, o mums, aimams tų lietuvių, telieka tik melstis pri šventų lenkių ir laukti malonių...

Pažiūrėjus į fraternalią organą, net akys mirga nuo poemių. Žinios poetiškos, pranešimai poetiški, korespondencijos poetiškos, eilėraščiai poetiški, proza poetiška, svajonės, kurių apčiai talpinama, taipgi poetiškos, laišškai poetiški, laiškam atsakymai poetiški, bendro fronto ideologija poetiška, o jau Markso utopija, tai raudonai poetiška, kaip va:

"Lėktuvais aukštumose skraidome ir Maskvos saldzias raudonukes matysime".

Na, ar reikia geresnio rojus? Oh, boy!.

Bernadukas

VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IS LIETUVOS

Iš prancūzų generolo Niessel'io atsiminimų S. N.

(Tąsa)

Gen. Niesselis pareiškė, kad įteikdamas tą notą, jautęs tvirtą pagrindą tęsti toliau derybas su vokiečių delegacija.

Gruodžio 10 d. įvykusio posėdžio pradžioje admiralas Hopmannas pranešė, kad penki tūkstančiai Deutsche Legion karių, panašiai kaip Geležinė divizija, zygiuotą pėsti ir kad gruodžio 12 d. jie atvyksią prie sienos. Toliau jis pareiškė, kad Geležinė divizija, zygiuodama trimis voromis, sieną pasiekė gruodžio 11 d. Geležinkeliai buvę perduoti latviams ir lietuviams, kurie patikrinę jų eksploataciją. Taigi ir tuo pasulėję baigti savo darbą.

Adm. Hopmannui būvę atsakyta, kad savo misiją komisija laikys baigta tik vokiečių valdžios organams perdavus visą perduotiną medžiagą ir visoms vokiečių gaujoms perėjus sieną, nes taip esą užtikrinę Latvijos ir Lietuvos vyriausybėms. Iki to laiko kontrolės organai veiks ir toliau ir kad tuo pačiu metu bus pasiusta į Berlyną delegacija, kuri visa tai turės pagręitinti. Kai dėl vokiečių rusų kariuomenės dalių prieš pat išsikraustymą padarytų plesimų, tai komisija įvertins padarę kvotas pačiame krašte.

Gen. Niesselis pareiškė, kad komisija nori žinoti, ar paskutiniai geležinės divizijos daliniai tikrai bus grįžę gruodžio 13 d., nes komisija esanti latviams ir lietuviams įsakiusi iki tos dienos vengti bet kokių kautynių, tačiau taip pat įsakę nuo tos dienos stumti sienos link bet kokias dalis, kurios būtų dar pasilikusios. Tos gaujos, kurios savo viršininkų įsakymų neklausys, bus laikomos plesikais ir su jomis bus elgiamasi taip, kaip su plesikais.

Kalbėdamas apie gaujas, adm. Hopmannas, pareiškė, kad jei jos, neklausydamos jo įsakymų, pasiūks užnugarį, su jomis galėsia būti elgiamasi kaip su plesikais.

Tada komisija atkreipusi jo dėmesį į reikalingą tinkamu laiku informuoti apie galimus kariuomenės dalių susivėlinimus, kad apie tai komisija galėtų įspėti Lietuvos vyriausybę. Adm. Hopmannas pakartino kiek galėdamas pasistengti mus apie tai įspėti.

Po to jis paklausė, kaip komisija mananti vykti į Baltijos kraštus. Buvęs dėl to pradėtas toks rūgščiai saldus dialogas:

Generolas Niesselis atsakė, kad jis vyks žeme. Komisija nori sustoti Šiauliuose, pervažiuoti

Kestutis

Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio vaizdas — apatinė dalis, kur matosi dr. Basanavičiaus paminklas ir Gedimino Stulpai. Viršutinėje dalyje stovės Kudirkos ir Maironio paminklai.

DIDŽIOSIOS LIETUVIŲ IŠKILMĖS CLEVELANDO LIETUVIŲ DARŽELY

CLEVELAND, Ohio.—Dr. Vinco Kudirkos paminklo atidengimo iškilmių programos svarbiausia dalis buvo leidžiama per radio stotį WCLE tarp 2:00 ir 2:30 val. po pietų. Tą stotis girdima plačiai aplink Clevelandą tarp 200 iki 300 mylių—girdima net Kanadoje, taigi kurie lietuviai apie tai spėjo patirti, pasiklausė tos programos. Kiti jau atsiliepė laiškais pranešdami, kad programa pasinaudojo.

Už radijo transliaciją šios mūsų programos padėką priklauso WCLE stoties tautinių programų direktoriui ponui Stanley Altschuler.

PROGRAMOS EIGA

Oro bangomis, kaip didelė retenybė, iš Clevelando aidėjo Lietuvos Himnas, kurį pažinti gavo net ir daugybė svetimtaučių. Šis programos buvo leidžiamas trumpomis bangomis, todėl jei Lietuvoje kas nors tuo laiku su trumpų bangų aparatais ieškojo kitų šalių programų, galėjo šią programą girdėti.

Programa pradėta su Amerikos Himnu, paskui sekė Lietuva Tėvynė Mūsų, abu himnų griežė Glenville High Gimnazijos dūdų orkestras. Orkestras taipgi akompanavo p-lei Bronėi Rasiulytei, kuri sudainavo dvi Vanačiūso dainas: "Leiskit j Tėvynę" ir "Plaukia Nemunėlis."

Programą vedė K. S. Karpius. Dr. Vinco Kudirkos paminklo statymo komisijos pirmininkas. Jis angliskai paaiškino radijo klausytojams iškilmių tikslą ir vaizdžiai apskaitė paminklo atidengimą. Atidengimas atlikta dūdų orkestru griežiant. Tuo laiku prie paminklo priėjo ponis Narušienė, viešnia iš Lietuvos, ja lydėjo jaunos panelės. Prašėvičiūtė ir Miščikaitė, taipgi savo tautiškuose tik k iš Lietuvos Bronė Rasiulytė ir Ona Karpienė. Jas sekė keturi vaikai, jaunų panelių nešami. Ponia Narušienė nutraukė Amerikos vėliava nuo paminklo. Vainikus sudėjo prie paminklo šių iškilmių svarbiausias dalyvis, Mjr. S. Narušis. Karininkų Ramovės atstovas iš Kauno, ir Clevelando burmistras Burton.

Vainikai buvo nuo: Karininkų Ramovės, nuo Dr. Vinco Kudirkos Draugijos, atsėdė kodama Karininkų Ramovė už jų brangią dovaną, padovanoja jiems, ją į Kauną parsiveš Mjr. S. Narušis ir galės visi Lietuvoje matyti ir patį mūsų Dar-

želį ir kokios jame buvo iškilmės. Kadangi oras buvo gražus, filma gerai išėjo.

Po programos, gražiame ore, visi ilgai vaikščiojo po Darželį, kalbėjosi, ypač kitų miestų svečiai apžiūrėję šį Clevelando Lietuvių paminklinį Darželį. Mažai kas įsivaizduoja tą Darželį, koks jis didelis ir kas jame įrengta iki atvažiavęs pamato savo akimis.

K. S. Karpius

ŽINIOS IŠ SCRANTONO PADANGĖS

Nelaimingi atsitikimai lietuvių tarpe

SCRANTON, Pa. — Pereitą savaitę automobilis sužeidė vietos „veikėjo“ ir biznieriiaus Petro Putirsko dukrelę Konstaniją, 13 metų amžiaus. Ranką išlaužė ir smarkiai sutrankė. Sveiksta po priežiūra dr. V. Kriškėičiūno.

Klevinskai (Klevai) su savo dviem vaikučiais atlankė pažįstamus ūkininkus netoli Scrantono. Jų sūnelis 6 metų amžiaus Andriukas nubėgo prie arklų ir tėvams neapsižiūrėjęs įsai priėjo per artį prie arklų, kuris spyrė ir užmušė Andriuką vietoj.

Spalių 5 d. 1 val. iš ryto, Pranas Lotožas, 21 metų amžiaus savo automobiliu vežė namo p-lėną Elena Gurevičiūtę, irgi 21 metų amžiaus, tik ką baigusią slaugių (norsės) mokyklą. Bevažiuojant W. Market gatve užvažiavo ant jų sunkvežimis (truck) ir taip smarkiai davė, kad abudu buvo išmesti per viršų ir labai sunkiai sužeisti. Nuvežus į ligoninę Pranas mirė 5 val. iš ryto. Rašant šią žinutę Elena dar buvo gyva, bet mažai viltis jos išgelbėjimui nuo mirties.

Pranas dirbo valdišką darbą, prigulėjo prie Šv. Juozapo liet. parapijos choro ir Lietuvių Pili. Klubo.

Elena Gurevičiūtė yra dukterė lietuvių biznieriiaus šalia Scrantono.

Abu jaunuoliai Amerikoje gime ir augė.

Reiškiu giliausios užuojautos jų tėveliams.

V. A. Kerševičius

SLA 30 KP. NEPRIEMĖ F. ZIVATO ANTRU KARTU.

SCRANTON, Pa. — Spalių 4 d. įvyko SLA 30 kp. susirinkimas, kuriame buvo paduotas antru kartą prašymas F. Zivato, kad jį priimtų SLA 30 kp. Po karštų diskusijų priėta prie balsavimo ir vėl nutarta F. Zivato nepriimti SLA 30 kp. Bal-suota slaptai balotais.

Cia reikia pažymėt, kad nezalezninkų kunigas Valadka pamokslus režė su savo visą armija buvo atėjęs ir buvo iš anksto pasakęs, kad Zivato priėmimas užtikrintas, nes jis to nori. (Nariai kalba: toks toki pažino). Bet visos kunigėlio pastangos nuėjo niekais. Net jo paties parapijonai pradeda suprast, kur įsai juos veda.

Kunigėlis užsimanė, kad SLA centras būtų keliamas iš New Yorko. Cia irgi nariai toki lėrmą pakėlė, kad kunigėlis net atsisėdo. Nutarta SLA 30 kp. vardu protestuot prieš kelimą centro iš New Yorko, nes tai būtų tik bereikalingas nuostolis SLA.

SLA Narys

Mokytis niekad nevelu

Kolumbijos universitetas, kaip rašo spauda jau kuris laikas daro idomius bandymus su studentais ir su vieno kalėjimo kalniais stengdamasis ištierti koks žmogus amžius yra tinkamiausias mokslui ir kokie būdai yra geriausi mokyti. Pasirodo mokyti niekad nėra per vėlu. Kaip tie bandymai įrodė lengviausiai naujų dalykų išmokyti gali 23 metų amžiaus žmogus. Vaikai pasirodo moko gana sunkiai. Pavz., penkerių metų vaikas gali išmokyti daugiausiai tik trečia-lyje taip greitai, kaip 23 metų amžiaus žmogus. Dešimties metų amžiaus vaikas gali išmokyti daugiausiai tik puse to, ką per tą patį laiką išmoka 23 metų amžiaus žmogus. Ir penkiolikos metų jaunuolis tegali išmokyti tik tris ketvirtadalius taip greitai, kaip kad suaugęs. Antra vertus, keturiasdešimt penkerių metų amžiaus vyras ar moteris ir tai dar taip greitai išmoka, kaip dešimties metų vaikas.

Zinoma, yra visa eilė aplinkybių, kurios kliudo mokyti. Pavz., jei žmogus turi per daug kasdieninių reikalų, tai rūpesčiai neleidi jam gerai mokyti. Žymiai mokslą trukdo ir domėjimosi stoka. Jei žmogus nesidomi tuo, ko mokosi, tai ir išmokyti negali. Taip pat daug trukdo mokslui nekantrumas. Jei žmogus nusistato ko išmokyti per tam tikrą, trumpą laiką neišmoks, nusivilia, tai ir iš viso daugiau nebegali išmokyti.

Kaip Kolumbijos universiteto bandymai parodė, esama ir tam tikrų būdų atminčiai sustiprinti. Pavz., jei nori gerai įsidėmėti kurią pavardę ar vardą parašyti paraidžiu ir pasiskaityti kartą einant gulti ir kartą pabudus. Jei po astuonių dienų pakartosi ką išmokęs, tai, esą, to nepamirši nei per dešimtį nei per dvidešimtį metų.

Iš saulėtos Kalifornijos

LOS ANGELES, Cal. — Tautinis veikimas rodosi gyvesnis. Kurį laiką atgal teko būti piknike, kurį surengė Tautiškas Pašelpinis Klubas. Piknikui vieta buvo parinkta graži tarp dviejų kalnų. Matyti buvo gražus jūros vaizdas. Publika ir pikniką susirinko per 300 žmonių.

Tautiškas Pašelpinis Klubas jau sėkmingai gyvena ilgą eilę metų. Dažnai surengia pasėkmingus parengimus. Narių turi apie 100. Žiemos metu surengia balius ir vakarienes, kas suteikia pelno ir būna išmokama pašalpa klubo nariams. Malinauskas, kuris klubą veda ir tvarko sumaniai.

ti p. S. E. Vitaitį ir palinkėti ištvėrėms redaguojant populiarų dienraštį VIENYBĖ.

Ona Lužienė

Lietuvos Aero klubas buvo išleides nepriklausomybės dvidešimtmečiui paminėti meniško darbo ženklelius, kurių pėlnas skiriamas civilinei aviacijai remti. Ženklieliai turi gražaus pasisekimo Saurės Amerikoje. Neseniai LAK pasiuntė 1,000 ženklielių Chicago ir 500 New Yorkan konsulams, kurie suteiko juos įsigyjant svetur gyvenantiems mūsų tautiečiams tarpininkauti.

BALTIMORĖS LIETUVIAI BIZNIERIAI IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO RĖMĖJAI

O. BROOKS TAVERN

ALUS — VYNAS — LIKIERIAI

504 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.

Lithuanian Federal Savings and Loan Ass'n.

Paskolos užtikrintos iki \$5,000.00

Kampus HOLLINS ir PARKINS STS. BALTIMORE, MD.

The NEW EMPIRE TAILORING COMPANY

MOTIEJUS MILAN ir JUOZAS MILAN, Savininkai

JUOZAS GUTAVSKAS, Vedėjas

744-750 N. EUTAW ST., BALTIMORE, MD.

JOHN GREBLIAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

423 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD.

Tel.: PLAZA 1350

Vienintelis Baltimorės Lietuvių Night Klubas

J. DEKENIS ir P. WEISENGOFF, Sav.

1417 W. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.

Phone: Gilmore 2010 Sokiai kas vakaras

CHAS. B. KUČAUSKAS IR SŪNUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

637 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD.

Tel.: SOUTH 0083

Boulevard Battery ir Armature Service Co.

PETER B. KELLY, Manadžeris

517 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.

Tel.: CALVERT 2938

KAZIMIERAS AKELAITIS

Lietuvių Marylando Profesionalų ir Biznierių Draugijos Pirmininkas

SIMONAS LEVONAVIČIUS

Kriaučių dirbtuvės savininkas

516-21 E. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.

"DIRVA"

Tautinis savaitinis laikraštis

eina 23-ti metai

Redaguoja žinomas rašytojas

K. S. KARPIUS

Prenumerata metams:

Amerikoje \$2.00

Pusei metų \$1.00

Ekstra: kurie vasaros metu išsirašys DIRVĄ, už \$2.00 gaus per 15 mėnesių.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

Adresuokite:

"DIRVA"

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio.

VIENYBĖ

Masiniai paminėta Spalių 9-toji

Vilniaus užgrobito 18 metų gėdulingos sukaktuvės Brooklyn ir aplinkinių kolonijų lietuvių paminėjo skaitlingais susirinkimais ir giliu pasiryžimu tęsti mūsų sostinės Vilniaus atvadavimo darbą iki galutinio laimėjimo teisėtumo kelio.

Išnešta daugybės rezoliucijų, kurios pasiūta didžiosioms valstybėms. Tautų Sąjungai, atsikreipta į pasaulį ieškant teisybės. Protestuota prieš lenkų barbarišką kankinimą brolių vilniečių uždarinėjimą mokyklų ir kitų kultūrinių įstaigų.

VIENYBES dienraščio skiltyse tilps visų kolonijų Vilniaus gėdulo minėjimo aprašymai.

ISLEISTUVIŲ VAKARIENĖ

Ateinantį penktadienį, spalio 14 d. Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo Centras rengia mjr. S. Narušiu su žmona išleistuvų vakarienę. Vakarienė įvyks Susivienijimo salėje, 197 Grand Str., Brooklyne. Pradžią 7:30 val. vak.

Lietuvos svečias mjr. S. Narušis kurį laiką lankėsis Amerikoje su žmona spalio 18 d. pagaliau grįšta atgal į Lietuvą. Artimesnio susipažinimo tikslu rengiama ši vakarienė.

Brooklyno lietuvių visuomenė skaitlingai atsilankykite šioje vakarienėje, kur draugiškoje ir malonioje nuotaikoje bus pasivašinta skaniais valgiais ir gėrimais. Išgirsite įdomių kalbų. Kalbą pasakys ir svetys mjr. S. Narušis.

ALTJ S-gos Centras

NAMŲ SAVININKŲ REIKALAI

Pasibaigus vasaros atostogoms pradėsime dažniau laikyti susirinkimus, plačiau susipažinti su šiuo metu namų savininkų problemomis bei veikimo reikalavimais.

Kiekvienam namų savininkui turėtų rūpėti ir jo nejudomas nuosavybės reikalai. Šamoningas namų savininkas turi būti susipažinęs su savo teisėmis ir privilegijomis: jis privalo žinoti iš kur ateina skriauda, kada ir kaip jis gali ir privalo pareikšti savo reikalavimus ir pasipriešinti tam, kas jo nuomone žalinga ir neteisėta.

Namų savininkai dažnai nusiskundžia, kad jų namai apkrauti per dideliais mokesčiais, kad

mortgėjų nuosimčiai per aukšti, kad jų gatvės nėra tinkamai apvalomos, kad ten ir ten tenka nukentėti dėl valdininkų apsieidimo ar nesąžiningumo ir taip toliau.

Tačiau nevisiems ateina galvon kurbinė mintis, kad reikalų pagerinimas reikalauja organizuoto, vieningo ir tiksliai nustatyto veikimo. Juo greičiau ši reikšminga mintis prigis namų savininkų galvose ir pasireikš aktingumu, tuo greičiau jų teisės bus pagerbtos ir teisingi reikalavimai išklausti.

Plačiau apie namų savininkų svarbesnius reikalus ir artėjančius valdininkų rinkimus, padiskusuosime sekančiame *Didžiojo New Yorko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos susirinkime*, kuris įvyks penktadienį, spalio 14 d. 8 val. vakare, grab. B. Šalinsko-Shalins įstaigoje, 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Namų Savininke, būk galvojančias ir veikiantis—atsilankyk į virš minėtą susirinkimą!

J. P. Mačiulis, pirms.

NEW YORKO UOSTAI "APRIMO"

Praėjusią vasarą įvyko daugybės ekskursijų rengtų į Lietuvos Nepriklausomybės 20-ties metų sukaktuvį minėjimą, į kurias vyko daugelis užsieniečių lietuvių gyvenančių įvairiose pasaulio dalyse. Didžiųjų ekskursantų sudarė šiaurės Amerikos lietuviai.

New Yorko įvairių keliavimo linijų uostai veik visą vasarą buvo perpildyti ekskursantais. Ekskursijos pra sidėjo nuo ankstyvaus gegužės mėnesio ir tęsėsi iki liepos ir rugpjūčio mėnesių galo.

Rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais daugelis ekskursantų jau grįžo atgal. Iš kiekvieno atvykusio laivo pasipildavo didelis būrys lietuvių grįžtančių iš Tėvynės. Atrodo pasikeitę, pasitašę, linksmi, veidais. Gera viešnagė ir kelionė suteikė daug įspūdžių. Nuvykus į uostą visur išgirsti lietuviškai kalbant. Būreliai lietuvių pasitinka savo gimines, pažįstamuosius.

Spalių mėnesis ekskursantų grįžimas jau sumažėjęs. Dar grįšta lietuvių, bet jau mažesniais kiekiais.

Registruokitės rinkimams

Nuo pirmadienio spalio 10 dienos iki šeštadienio 15 dienos imami bus registruojami piliečiai, kurie turi galimybę (balsą) dalyvauti balsavimuose, kurie įvyks lapkričio 8 d. Neįregistruotus nebus galima balsuoti. Registruotis galima tose pačiose vietose, kur būna rinkimai.

Registruotis gali Amerikos piliečiai, turintieji pilnus 21 metus. Gali registruotis ir tie, kuriems iki balsavimo dienos sueis pilni 21 metai.

Atvykusieji ir priėmę pilietybę kvotos ir dokumentų keliu irgi turi pilną tiesą registruotis. Jeigu kas gavo pilietybę vedybu keliu, reikalinga būti išgyvenus J. V. 5 metus.

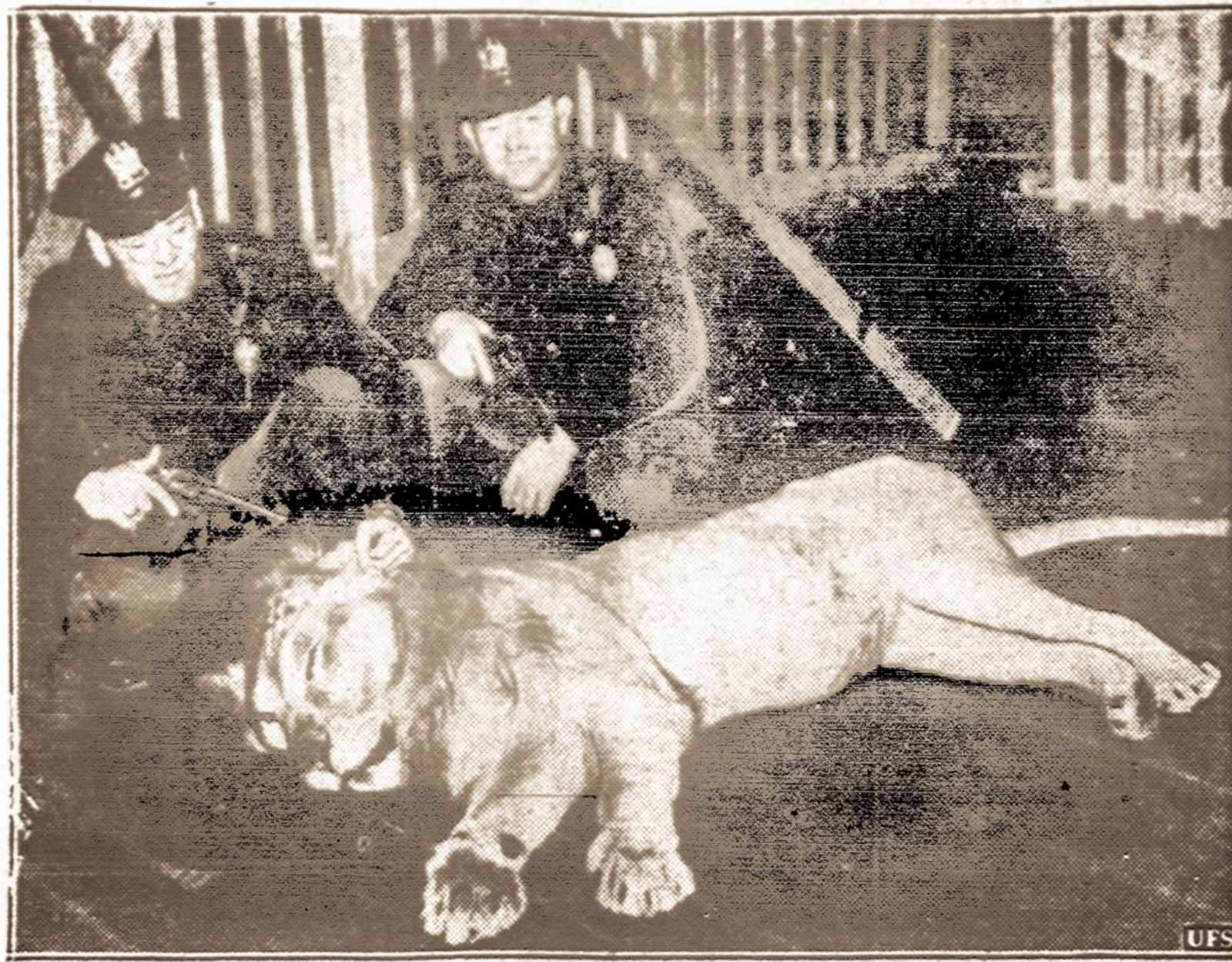
Registruojantis pilietis turi būti išgyvenęs nemažiau vienu metų valstybėje (state) ir 4 mėnesius apskrityje (county) ir vieną mėnesį laiko savo balsavimo distrikte.

Pranešimas

Turiu garbės pranešti dėl visų lietuvių agentų Amerikoje, kad Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos Amerikoje, Inc. 11 metinis susižaviavimas bus spalio mėn. 17-tą dieną, 1938 m., Brooklyne, N. Y., Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Salėje, 197 Grand Str. Pradžią 10 valandą ryte. Kvietame visus dalyvauti.

Joseph Ambraziejus, Pirmininkas

Skaitykit Vienybę

Nušautas liūtas. — Ištrūkęs liūtas į laisvę, Wildwood, N. J., sukėlė didelę paniką gyventojų tarpe ir iššaukė būrį policininkų ir ugniagesių į "medžioklę". Liūtas sudraskė japonę Saitą. Pagaliau policininkui John Gares pavyko "Tuffy" nušauti, kuris ir jį ruošėsi pulti. Kitas policininkas matyti paveiksle, kuris irgi dalyvavo "Tuffy medžioklėje".

GRĮŽO IŠ LIETUVOS

Ketvirtadienį, spalio 5 d., Europa laivu grįžo iš Lietuvos Jonas Navikas. Lietuvoje viešėjo pas gimines apie 5 mėnesius.

Jaunuolis J. Navikas pirmą kartą išvydo Lietuvą apie kurią girdėjo tik iš savo tėvų pasakojimo. Lietuva jam labai patikusi. Sako, ypač žavėjėsis gražiąja gamta, didingą Kauną, Klaipėdą. Ilgesnį laiką viešėjęs pas gimines Ukmergės apskrityje.

Parsivežė gražių išpūdžių ir malonių prisiminimų.

Liūtas pabėgęs į laisvę, WILDWOOD, N. J. — Ieinant į liūto narvą savininkai Joseph Doblisch liūtas pabėgo į laisvę. Pasijutęs laisvėje džiu-gliū valdovas leidosi į miestą. Savininkė tuojau pranešė įvyki policijai. Daugelis ugniagesių ir kelioliką policininkų su šautuvais ėmėsi gaudyti liūtą.

Liūto pirmoji auka buvo japonas Saita. Jis išlipo iš savo automobilio ir nepastebėjo sėlinančio liūto. Kiti žmonės tai matę pradėjo šaukti, kad jis slėptųsi. Bet nelaimingasis nespėjo ir pateko liūtui į nagus. Liūtas šoko ant jo ir pradėjo draskyti savo stipriais nagais. Pasukui dar nusinėję tarpgatvi ir nelaimingajai galutinai uždraskė.

Pasklido panika po apylinkę apie pabėgusį liūtą ir sudraskymą žmogaus. Policija ir ugniagesiai dėjo visas pastangas liūtą sugauti ar nušauti. Bet jiems tai nevyko skubiai padaryti. "Tuffy" (liūto vardas) sau klajojo po apylinkę ir ieškojo naujų aukų. Jis artinosi prie vieno nuleidžiamo tilto. Liūtą pastebėjo policininkas stovintis ant tilto. Policistas turėjo užtaisyty revolverį ir traukėsi iš kisenės liūtą šauti. Liūtas jau

5 pėdų atstume rengėsi šokti ant policininko. Policininkas John Gares šovė į liūtą ir pataikė tiesiai į akį. "Tuffy" krito vietoje negyvas.

Policija sudraskyto japono Saito lavoną užtikio tik po dviejų valandų. Policininko taikus šūvis prašalino visiems ištrūkusio liūto įvartytą baimę ir sumažino galį aukų skaičių.

Laukiama gražaus oro

Metereologijos stotis praneša tirimo davinius, kad laukiama pagaliau gražaus oro sąlygų ir giedrų dienų. Po ketvirtadienio lietingos dienos oro kryptis staiga pasikeičia į gerėjimo pusę.

Taigi, laukiama gražių ir saulėtų rudens dienų.

Reikalingas automobilių mechanikas

RIMTA AUTOMOBILIŲ firma Lietuvoje norėtų gauti automobilių specialistą-mechaniką, su geru išsilavinimu ir praktika.

Kreipkitės į Lietuvos Generalinį Konsulatą: 16 W. 75th Str., New York N.Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkelti savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
PLATBUSH OFISAS:
2220 AVENUE J

Angliai! Angliai!
Pirkite Anglius Dabar!
Nes kainos nuo spalio 1 d.
pabrangs.
Telefonuokite tuojau
EVERgreen 7-7550
LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue.
Brooklyn, N. Y.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel. TIdagis 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel. EVERgreen 8-7175

Nuostabiai pigiai parduodama Old Mr Boston 100 proof 1-5 kvortos, kuri yra 2 metų senumo, už \$1.29
kurių reguliarė kaina yra \$1.95
Didžiausias pasirinkimas visokių rūšių degtinų
Tel. EVERgreen 7-1648 Lhoose No. 1896

Nauji Tarzono nuotikiai džunglėse yra nepaprastai jaudinanti ir juose Tarzanas pasižymi tokia drąsa, kokią gali parodyti tik galingasis džiu-gliū valdovas. Šioje Tarzono nuotikių serijoje skaitytas patirs virsgantišką Tarzono galią ir drąsą.

Neatidėliojant užtikrinkite sau nepertraukiamą VIENYBES gavimą, kad galėtumėte sekti šią iliustruotą apysaką, kuri per dėm pasizymi jaudinančiomis scenomis ir nepaprastais džiu-gliū vaizdais. Geriausiai užsiprenumeruoti VIENYBĖ ir būti užtikrintu, kad kiekvieną numerį su Tarzono apysaka gausite. Kurį prenumerata išsibaigus, neatidėliojant atnaujinkite, kad nebūtų nutrauktas dienraščio siuntinėjimas.

TARZAN
DRĀSUSIS
Iš Edgar Rice Burroughs apysakos
Pijaus Bukšnaičio vertime
NETRUKUS TILPS VIENYBĖJE

BIZNIERIŲ DĖMĖSIUI

BIZNIERIAI! Jau laikas užsisakyti kostumeriams kalendorius 1939 metams.
LAIKO NEDAUG! PASISKUBINKITE!
Didelis pasirinkimas visokių rūšių ir dydžių Pavyzdžių ir kainaraščių reikalaukite!

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVERgreen 7-7840

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausieji užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

Nė RA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašelpa. Numirus — reikalinga pagelba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BŪK rūpestingus!

PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą— rytdieną! APSIDRAUSK savę ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudose ir pašelpos organizacijoje.

APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000.
LIGOJE pašelpą galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje.
NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.
SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.
BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!

IŠIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų SUSIVIENIJIMO turtas — virš \$2,000,000.
giminių ir pažįstamų.
BŪK to turto dalininku!

SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.
ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50.
PRISIRAŠYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti:
LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVERgreen 8-9770

Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams